

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 45 centiemen.

Aankondigingen 45 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 12 JULI.

Uit den geuzenwinkel.

MISVALLEN !..... — Al de smeerbladen der geuzen — spraken over eenige dagen over de aanhouding van eenen Broeder van St-Jan de Deo, te Gent, maar eilaas, hunne vreugde was van korten duur. — De aangehouden wordt onder vraagd en voor de korrektonnele Rechtbank verzonden, waar hij den 7 juni verscheen.

De getuigen werden gehoord, en de bezonderste kwam eene volledige leugenstraffing geven aan de feiten aangeduid in het proces-verbaal van den politie-kommissaris.

Het openbaar ministerie verklaarde na de onderhooring der getuigen, dat hij overtuigd was van de onplichtigheid van den Broeder en vroeg zijne vrijspraak.

De rechtbank, zonder de minste aarzeling, sprak den betichte vrij en deed hem aanstands loslaten.

Zie daar nog eene schande zonder de minste reden het religieuskleed aangedaan; — zie daar nog eene eerloosheid bedreven om eenen onschuldigen kloosterling te kunnen bezoedelen hij werd aangehouden, en volgens het zeggen der geuzenbladen, waren er wel duizenden personen (?) die hem vervolgd toen hij bij een politie kommissaris werd gebracht!

En 't was genoeg aan het openbaar ministerie en de Rechtbank kennis te nemen van de zaak om den armen religieus vrij te spreken !...

Mogen wij verhoppen dat deze nieuwe les, aan de baldadige lastering der smeerbladen gegeven, hen in het toekomstige omzichtiger maken zal ?

Oh neen ! bij de eerste gelegenheid de beste beginnen de geuzen opnieuw.

DAAROVER ZULLEN ZE WEL ZWIJGEN. — De genaamde J. E. Asselbergs, wereldlijk onderwijzer in het arrondissement Mechelen, is over eenige dagen door het Assisenhof der provincie Antwerpen tot 8 jaren gevang en tot de bijhorige straffen veroordeeld, voor aanslagen op de zeden gepleegd, op zijne schoolkinderen.

Deze « ellendeling » was een echt model van geus onder alle opzichten: — ook zijn wij wel genoeg overtuigd dat de liberalen over dit feit wel zullen zwijgen.

Wij zullen echter de treffelijke handelwijze der liberale smaadschriften niet navolgen en dit afzonderlijk geval tegen het wereldlijk onderwijs exploiteeren. — Neen, die schoone

handelwijze laten wij over aan lasterbladen der geuzenklik.

Garibaldi, de vereerde afgod van onze doktrinaire bladen, heeft eene brief geschreven, die andermaal doet zien, tot wat schuim die avonturier behoort.

Vooreerst betreurt hij den val der Commune van Parijs, en noemt dien val van het gouvernement van petroleurs eene ramp voor de wereld.....

Flourens, Descluzes, Dembrowskien andere branders en moordenaars, zijn in het oog van Garibaldi, de groote mannen van Frankrijk.

Ging het slecht in dit laatste land, dan toch, zegt de generaal der roodheden, gaat het op dit oogenblik goed in Spanje.

In Italië gaat het nog niet naar den zin van Garibaldi; men is er nog niet aan de Commune. Het is dien ouden samenweerder slechts te doen, om de koningen en de priesters van kant te helpen en dat gaat, volgens hem, te langzaam in Europa.

Wat zeggen onze doktrinaire en geuzen van dien brief ?

Als men ziet hoe zij zich eens lid maakten van de Internationale; hoe zij met den stok zwaaiend, brulden: *nous deviendrons communitaires*, hoe hunne kleine blaadjes de koningen en vooral den koning der Belgen, beleedigden, zou men zeggen dat zij het eens moeten zijn met Garibaldi.

Maar voor het oogenblik, zou die denkwijze niet goed ontvangen worden te Brussel; men steekt de roode vlag weg, men trekt den hoveling-frac aan, men roept *vive le roi* en men zou der noodig, zelfs de koninklijke koets trekken.

Later keert men tot de denkbeelden van Garibaldi, der logie en de commune terug.

Wel verdiend!

Deze dagen heeft de korrektonnele rechtbank van Antwerpen drije personen veroordeeld, ieder tot een jaar gevangenis en de ontzegging gedurende vijf jaren van hunne burgerlijke rechten. De straf is zwaar; maar het misdrijf dat zij begaan hebben, is niet minder; de drije personen zijn plichtig bevonden aan het afleggen van eenen valschen eed. Twee andere personen, van dezelfde misdaad beticht, zijn voor de rechtbank van instruktie verzonden. Welnu, die straf is wel besteed; er zijn in onze dagen menschen, die voor eenen niemendalle zullen zweren at-wat gij wilt, en dewijl

het hoog tijd wordt dat de eed in eere blijft, zal dit voorbeeld van strengheid een goed effect maken op diegenen, welke zoo diep gezonken zijn, dat zij valsch durven getuigen onder de aanroeping der Godheid.

Kostbare bekentenis.

In eene zijner laatste redevoeringen zegde Bismark, dat de uitdrijving van de Broeders der Christelijke Leering uit Elzas-Loreinen een politiek middel was; maar dat men geen beter onderwijs kon geven dan de Broeders deden. — Kostbare bekentenis!

Het baden.

Door een gebrekkig, onjuist of onvoorzichtig gebruik van baden, benadeelen vele menschen hunne gezondheid eerder dan ze te bevorderen. Het nemen der baden vraagt eene bijzondere aandacht, en de beste tijd om zich te baden, is des morgens vroeg of tegen den avond: des morgens omdat de maag nog niet te zeer gevuld is, het water en de lucht niet te warm zijn, en het lichaam het minst tegen de koude gevoelig is. Het nachtelijk zweet wordt dan afgewasschen, het geheele lichaam tot den arbeid van den dag gesterkt en verlevendigd, en de regelmatig bloedsomloop bevordert; des avonds dewijl de huid van het zweet gereinigd, de uitwasseming goed onderhouden wordt. Men moet zich ook wachten met eene volle maag in het bad te gaan, dewijl hierdoor licht braking en andere ongemakken ontstaan kunnen. Geheel nuchter moet men ook niet zijn, omdat het lichaam minder in staat is om aan de drukking van het water tegenstand te bieden. Een bad nemende is het zeer goed zich eerst het hoofd en borst nat te maken, en vervolgens zich geheel in het water te dompelen, dewijl hierdoor de indruk en de prikkeling op het geheele lichaam op eene gelijke wijze te weeg gebracht wordt, en er niet licht eene bloedsaandrang naar het hoofd kan plaats hebben. Om het goede doel van het bad te bereiken vertoeve men er niet langer dan tien a twaalf minuten in; eene inspannende beweging in het water is voor al te vermijden.

Eene les van vrijdenkerij.

Het was, als nog de dieren spraken, Een aap die veel gereisd, gezien had en gehoord, Hooggestudeerd in wetgeleerde zaken, Een wijze met één woord

opgemerkt en zijne lievelinge bijna niet meer herkennen kon, nu met een verlicht hart uitriep:

— God zij gedankt dat die treurige buien weer zijn afgedreven. Ik dacht namelijk, doktor, dat zij de nieuwmodische manier van onze dames ging navolgen en dat zij de bleekzucht kregen zou, zoodat ik u juist wilde verzoeken het lieve kind met een uwer poedertjes of drankjes daarvan af te helpen. Nu blijkt het dan toch dat zij zoo'n teer schepseltje niet is, maar dat zij van het echte bloed is der Selden's, die altijd bewezen hebben dat ze van een goed ras zijn, al stroomt hun ook geen « jonkerbloed » in de aderen, en dat zij lieden zijn die hoofd en hart steeds op de rechte plaats hebben. Ik zou alles kunnen verdragen, maar liefst niet de zenuwen van een jong dameje!

Elder zweeg en glimachte even, maar hij dacht dat er hier toch wel iets anders dan de zenuwen mede gemeoid zouden kunnen zijn.

Elisabeth liet zich echter door die schijnbaar teruggekeerde vroolijkheid van Cecilia niet misleiden, en zij merkte dien plotseligen overgang op van de eene stemming in de andere, van verstrooidheid en droomerijen tot eene niet zelden uitgelaten vroolijkheid, waarvan haar echter het kunstmatige en gedwongene niet ontging, terwijl haar dit met eene heimelijke bezorgdheid vervulde. Nu eens wenschte zij dat hare zuster haar, zooals vroeger, haar vertrouwen schonk, doch alda badacht zij dat het beter zijn zou, wanneer Cecilia door zich zelve tot een helder bewustzijn geraakte van hetgeen haar kwelde, wijl zij daardoor hare rust het zekerst zou terugvinden.

De eenige die niets opmerkte van al die veranderingen die er met het bekoorlijke meisje plaats hadden, ofschoon hij haar bijna dagelijks ontmoette, was Weldau. Hij schertste met haar zooals vroeger, en merkte niet op dat zij zijne scherts doorgaans veel kalmer opvatte dan vroeger. Daarentegen, wanneer hij bij voorbeeld haar pianospel leidde, hetgeen hij aanvankelijk

Hij, zeer vermaard, ging 't dierenras beschaven, En trekken uit de domperij, Van d'ouden tijd en slavernij, En 't bijgeloof der zwarte raven: Hij preekte de vrijdenkerij. Man lief — « hon ik niet vrij, » sprak hij, « te denken »

» Hetgeen mijn eigen geest mij zegt ?
» Wie in de wereld heeft het recht,
» De vrijheid van mijn geest te krenken ?
» 'k Wil leven in het vrijgedacht,
» En sterven ! » Meester Wolf, die juichte [toe met kracht.
En riep : « 't is juist ! » alzo getuigt mij mijn [geweten,

— « 't Is klaar gelijk de zonneschijn ! »
Sprak Reinaert Vos, met al zijn lieten :
» En wie op d'aarde zou betwisten,
» Dat hen en haan, kalkoen, voor ons ge- [schapen zijn ? »

— « Elk heeft zijn recht, sprak tigger, en ik [het mijn,
» Daarom, ik denke vrij, dat wolven, vossen, [apen,
» En aad're dieren, al voor tiggers zijn ge- [schapen !... »

En toen elkeen vluchtte in het bosch,
Van vrees en schrik geslagen,
Vloog op den aap de tigger los,
En zonder ander doen of vragen,
Wierd onze preker omgebracht,
Tot preuve van het vrijgedacht.

Handel en nijverheid.

Op sommige dorpen van Limburg kennen de landlieden heel goed de kunst om hunne paerden, als het op verkoopen gemant is, een schoon aanzien te geven en hun zelfs vet te maken; zij geven hun bij een weinig haver veel gekookte aardappelen.

Het is door de ondervinding geleerd dat ruwe aardappelen, aan het melkgevend vee toegediend, de melkgaving zeer bevorderen, daar de gekookte tot vetwording dienen.

Men mag evenwel niet uit het oog verliezen, dat ruwe aardappelen met omzichtigheid moeten worden gevoederd; daar zonder deze voorzorg en in te groote hoeveelheden aan het vee gegeven dit voedsel als verzwakkend moet worden aanzien; alzo moet men met goeie grotere hoeveelheden aardappelen voederen dan de helft van het rantsoen of van de dagelijkse portie, welke het gewone voeder uitmaakt.

In dat geval, wanneer eene koe bij voorbeeld dagelijks 10 kilo. hooi geeft, waarbij 8 of 10 kilo aardappelen zouden kunnen gevoerd worden.

Bij het mesten van varkens moet men beginnen met de aardappelen rauw te voederen zoodat tot de halve mesting, wanneer men ze kookt en er gemalen garst of ander meel mede mengt; men

met grooten iever en blijkbaar genoeg doen gedaan had, merkte zij dikwijls op dat zijne gedachten niet bij haar spel waren en dat zijne bliken rustten op Elisabeth, wanneer deze met haar werk onledig toelusterde, zonder den op haar gevestigden blik gewaar te worden.

IV.

De zomer en een gedeelte van den herfst was middelerwijl voorbijgegaan, en op een der avonden dat de gezellige lamp reeds aanmerkelijk vroeger was aangestoken, vinden wij onze bekenden weder in de huiskamer van den majoor bijeen. Slechts Elder was afwezig, doch dit had het genoeg van dien avond zeer weinig geschaad, want Weldau had iets voorgelezen, betgeen hij sedert enigen tijd meer dan eens gedaan had, daar beide zusters eene groote ingenomenheid met deze nuttige en aangename tijdkortend hadden aan den dag gelegd, en zelfs de majoor zich dit voor een poos liet welgevallen, terwijl hij slechts tot voorwaarde stelde, dat de lectuur niet al te treurig wezen mocht; « want, » zeide hij, « dan wordt men melankoliek gestemd en men wordt nog ontvredren op zichzelfe buitendien, dat men zich de dingen zoo sterk aantrekt die toch niet gebeurd zijn, en eigenlijk alleen maar in de hersens van dichters en romanschrijvers kunnen opkomen. »

Ditmaal had Otto, op Elisabeth's bijzonder verlangen, Goethe's vertaling van Tasso uitgekozen en daaruit verscheidene passages voorgelezen. Hij had een zeer welluidend orgaan, waarmede hij in oogenblikken van geestdrift een eigenaardigen toon van diepen weedom uitdrukte en daar ook zijne voordracht edel en beschaafd genoemd mocht worden, kon het niet missen of de onsterfelijke woorden des dichters moesten hunne volle krscht op de harten der toehoorders uitloefenen. Cecilia vooral was dan als door eene hartstochtelijke opgewondenheid beziel, dit

DE NIEUWE DOKTOR.

Een verhaal naar het Hoogduitsch.

(5° Vervolg.)

» Ik geloof dat ik bloedrood werd en van verlegenheid wist ik niet wat ik zeggen zou, en zoo is hij in den waan gebleven dat ik dat bespottelijke boek inderdaad met veel genoegen lees. « Maar geef mij dan toch raad, Liesje, wat ik nu doen moet ! » liet zij er half woenend op volgen. « Weldau behandelt mij buitendien toch al alsof ik een kind was, niettegenstaande mijne zeventien jaren, en nu zal hij mij nog voor een onnoozel schepsel houden op den koop toe ! »

Ofschoon het ditmaal niet veel scheelde of Elisabeth had zich om de onbezonnenheid harer zuster boos gemaakt, kon zij toch een glimlachje niet onderdrukken, en zij beloofde Weldau de gansche zaak zoo gepast mogelijk te zullen verklaren. Eu dat de welwillende bemiddelares woord hield bleek daaruit, dat kort daarop Cecilia van Weldau een net ingebonden deeltje poëzij van een der uitstekendste duitsche dichters ten geschenke ontving, dat hij haar overreikte, met de woorden: « Veroorloof mij eene poging te wagen of ik uwen smaak toch niet juist geraden heb, niettegenstaande gij mij daaromtrent zoo arglistig hebt zoeken te misleiden ! » waarop Cecilia het boekje, blozend en onder het uitstemmen van eenige woorden tot dankzegging, aannam; en toen werd er over de bibliotheek van de oude jufvrouw Berling niet meer gesproken.

Voor 't overige had dit kleine voorval toch zijne gevolgen, want het was blijkbaar dat Cecilia hare plagerijen aan Weldau grootendeels liet varen en daardoor in eene teruggetrokkenheid verviel, die dikwijls in werkelijke beschroomd-